

بسم الله الرحمن الرحيم

تهیه و تدوین: دکتر علی اکبر رحیمی زنجان

پیوست بند ۱۰ صورتجلسه ۱۳۹۵/۰۳/۱۰ (دستورالعمل نحوه اداره بیمارستانهای هیأت امنایی)

دستورالعمل نحوه اداره بیمارستانهای مستقل هیأت امنایی

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند.

(الف) وزارت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

(ب) دانشگاه: دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی، درمانی

(ج) هیأت امنای دانشگاه: هیأت امنای دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی، درمانی

(د) هیأت: هیأت امنای بیمارستان

(ه) ستاد راهبری: ستاد راهبری اداره بیمارستانهای هیأت امنایی

(و) موافقتنامه مدیریت: سند مورد توافق بین هیأت با هیأت امنای دانشگاه برای دوره مدیریت و بر اساس نمونه ابلاغی از طرف وزارت است که شامل شرح فعالیت، کمیت و کیفیت، دوره اجرا و هزینه / قیمت تمام شده خدمات، فعالیت‌ها و محصولات، زمانبندی تخصیص منابع، انتظارات و سایر شرایط مورد توافق خواهد بود.

(ز) دوره مدیریت: دوره دو ساله ای است که هیأت بر اساس موافقتنامه مدیریت عهده دار اداره بیمارستان خواهد بود.

(ح) موافقتنامه بودجه: برش یک ساله موافقتنامه مدیریت است که بین هیأت با هیأت امنای دانشگاه برای دوره یک ساله و بر اساس نمونه ابلاغی از طرف وزارت مبادله می‌گردد. موافقتنامه بودجه حاوی پیش بینی کلیه درآمدها و منابع مالی (شامل صد درصد درآمد اختصاصی بیمارستان، بعلاوه سهم بیمارستان از محل اعتبارات هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای عمومی در مقابل خدمات و بر اساس قیمت تمام شده) و برآورد مصارف مالی بیمارستان و عنداللزوم میزان تنخواه گردان بیمارستان خواهد بود.

(ط) تعرفه: تعرفه مصوب هیأت وزیران

(ی) بیمارستان: بیمارستانی است که تحت نظر هیأت امناء بیمارستان با استقلال مدیریتی، اداری و مالی با رعایت

کلیه مقررات و مفاد این شیوه نامه اداره می شود. مصادیق بیمارستانهای موضوع این دستورالعمل به پیشنهاد ستاد راهبری و تصویب هیأت امنای دانشگاه تعیین می گردد.

ک) حساب بیمارستان:

حساب یا حسابهایی که با رعایت بند ط ماده ۱ آیین نامه اجرایی ماده ۱۶ قانون مدیریت خدمات کشوری توسط خزانه کل کشور، با درخواست هیأت امنای دانشگاه، تحت سرفصل حساب های دولتی برای بیمارستان، افتتاح گردیده و انجام عملیات دریافت، پرداخت و عملیات حسابداری مربوط با دستور مدیر بیمارستان انجام می گیرد.

فصل دوم - هیأت امنای دانشگاه

ماده ۲- هیأت امنای دانشگاه عالی ترین رکن بیمارستان و عهده دار موارد زیر است:

- ۱- تصویب آیین نامه های مالی و معاملاتی و استخدامی و تشکیلاتی بیمارستان.
- ۲- نصب و عزل اعضای هیأت و حسابرس بیمارستان و تعیین حق الزحمه آنها.
- ۳- تصمیم گیری در خصوص اموری که به موجب قوانین و نیز مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی در صلاحیت هیأت امنای دانشگاه است.
- ۴- تصویب بودجه تفصیلی و موافقتنامه بودجه.
- ۵- تصویب موافقتنامه مدیریت.
- ۶- تعیین روزنامه کثیرالانتشار (با اولویت روزنامه رسمی) برای انتشار هر گونه تغییرات هیأت و مدیر عامل و نیز حسابرس.

۷- اتخاذ تصمیم در سایر مواردی که به موجب این دستورالعمل موكول به موافقت یا تصمیم گیری هیأت امنای دانشگاه است.

ماده ۳- هیأت امنای دانشگاه باید سالی یکبار برای رسیدگی بترانزانه و حساب سود و زیان سال مالی قبل و صورت دارائی و مطالبات و دیون بیمارستان و صورتحساب دوره عملکرد سالیانه بیمارستان و رسیدگی به گزارش مدیران و حسابرس و سایر امور مربوط بحسابهای سال مالی تشکیل شود.

ماده ۴- مصالحه، سازش و استرداد دادخواست و نیز ترهین و توثیق اموال و تضمین دیون دیگران و فک رهن منوط به موافقت هیأت امنای دانشگاه است.

فصل سوم - ستاد راهبری

ماده ۵- نظارت بر فرایند اداره بیمارستانهای هیأت امنایی و استقرار نظام کنترل نتیجه و محصول بر عهده ستاد راهبری است.

ستاد راهبری مرکب از معاونت درمان وزارت (رئیس ستاد) و نمایندگان معاونت های وزارت و سه نفر از افراد صاحب نظر به انتخاب وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

ماده ۶- به منظور هماهنگی و انسجام در فعالیت های مجموعه بیمارستانهای هیأت امنایی ، ستاد راهبری دستورالعمل حاکمیت شرکتی بیمارستانهای هیأت امنایی را با رعایت اصول زیر تهیه و به هیأت امنای دانشگاه پیشنهاد می کند:

الف) انتظام بخشی به روابط وزارتخانه ، دانشگاه و بیمارستان.

ب - اطلاع رسانی اصول و ضوابط اداره امور بیمارستانها.

پ - ساماندهی نحوه افشای اطلاعات و افزایش شفافیت.

ت - کارآمد سازی نظام نظارتی.

ماده ۷- در صورت بروز اختلاف میان بیمارستان و دانشگاه ، ستاد راهبری به عنوان مرجع تصمیم گیری و حل اختلاف خواهد بود.

ماده ۸- ستاد راهبری مؤلف است هر ۶ ماه یکبار گزارش عملکرد این دستورالعمل را به هیأت امنای دانشگاه ارائه نماید.

فصل چهارم - هیأت امنای بیمارستان

ماده ۹: هیأت مرکب از اعضای زیر خواهد بود:

۱- یک نفر پزشک یا عضو هیأت علمی به انتخاب هیأت امنای دانشگاه.

۲- یک نفر از کارکنان غیر پزشک بیمارستان به انتخاب هیأت امنای دانشگاه.

۳- دو نفر با تخصص و تجربه در زمینه های اقتصادی ، مالی ، حقوقی یا مدیریتی به انتخاب هیأت امنای دانشگاه.

۴- یک نفر از شخصیت ها و معتمدین محلی یا خیرین یا اعضای شورای شهر و نظایر آن با انتخاب هیأت امنای دانشگاه.

ماده ۱۰- حداقل سه نفر از اعضای هیأت عضو غیر موظف خواهند بود و حقوق و مزایای آنها به تصویب هیأت امنای دانشگاه می رسد.

ماده ۱۱- عضویت در هیأت جز در مورد اعضای موظف شغل محسوب نمی شود. حق الزحمه شرکت در جلسات برای اعضای غیر موظف هیأت امنای (جز در مورد اعضای که با اعلام کتبی خود وظایف عضویت را افتخاری انجام می دهند) توسط هیأت امنای دانشگاه تعیین می گردد و پرداخت آن با رعایت قوانین مربوط مجاز خواهد بود.

ماده ۱۲- اعضای موظف فقط در یک بیمارستان می توانند عضو هیأت مدیره باشند. عضویت غیر موظف در هیأت مدیره بیش از یک بیمارستان موکول به موافقت وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی است.

ماده ۱۳- یکی از اعضای هیأت باید دارای تحصیلات حداقل کارشناسی حسابداری، مدیریت مالی یا مدیریت بازرگانی و حداقل ۷ سال سابقه کار مرتبط بعد از اخذ مدرک کارشناسی.

ماده ۱۴- هیأت از بین اعضای خود یک نفر را به عنوان رئیس و یک نفر را به عنوان نایب رئیس هیأت تعیین می کند.

ماده ۱۵- دبیرخانه هیأت در بیمارستان مستقر بوده و مسئولیت آن با رئیس هیأت خواهد بود. جلسات هیأت حداقل دو بار در ماه تشکیل و با حضور حداقل دو سوم اعضا رسمی می شود و مصوبات آن را با رأی اکثریت اعضای حاضر به تصویب می رسد.

نصب و عزل اعضای هیأت و حسابرس و تعیین حقوق آنها در صلاحیت هیأت امنای دانشگاه است.

ماده ۱۶- هیأت مسئول نهایی و پاسخگوی امور بیمارستان است و جز در مواردی که به موجب این دستورالعمل در صلاحیت هیأت امنای دانشگاه می باشد، کلیه اختیارات و مسئولیت های لازم برای اداره بیمارستان را دارا است. هیأت می تواند بخشی از وظایف خود را به مدیر عامل تفویض نماید. وظایف هیأت در موارد زیر، غیر قابل تفویض است:

الف - تصویب معاملات با اشخاص وابسته.

ب - تصویب اهداف و استراتژی ها، نمودار سازمانی و آیین نامه های داخلی.

پ - استقرار کنترل های داخلی و نظارت بر عملکرد کمیته های حسابرسی و ریسک.

ت - تصویب سیاست های تعیین قیمت و شرایط فروش محصولات.

ج - افتتاح هر نوع حساب بانکی.

چ - تصویب برنامه پرداخت حقوق عمومی و دولتی.

خ - تصویب معاملات مستلزم تصویب هیأت طبق آیین نامه معاملات.

د - اخذ تسهیلات بانکی.

ماده ۱۷- هیأت امنای دانشگاه میتواند با توجه به ساعات حضور اعضاء غیرموظف هیأت در جلسات هیأت پرداخت مبلغی را به آنها بطور مقطوع بابت حق حضور آنها در جلسات تصویب کند. هیأت امنای دانشگاه این مبلغ را با توجه به تعداد ساعات و اوقاتی که هر عضو هیأت در جلسات هیأت حضور داشته است تعیین خواهد

کرد. هیأت امنای دانشگاه میتواند تصویب کند که نسبت معینی از سود خالص سالانه بیمارستان بعنوان پاداش باعضاء هیأت و سایر مدیران و کارکنان تخصیص داده شود اعضاء غیرموظف هیأت حق ندارند بجز آنچه در این ماده پیش بینی شده است در قبال سمت مدیریت خود بطور مستمر یا غیر مستمر بابت حقوق یا پاداش یا حق الزحمه وجهی از بیمارستان دریافت کنند.

ماده ۱۸- به منظور افزایش کارایی هیأت و مدیر عامل بیمارستانهای موضوع این دستور العمل دوره های تخصصی آموزشی از سوی ستاد راهبری برگزار خواهد شد و گواهی شرکت در دوره به شرکت کنندگان داده می شود. از سال دوم اجرای این دستورالعمل انتصاب یا ادامه سمت مدیران منوط به گذراندن این دوره ها و اخذ گواهی مربوط خواهد بود.

ماده ۱۹- اعضاء هیأت و مدیر عامل و رئیس امور مالی و حسابرس و سایر مسئولین بیمارستان حسب مورد در خصوص مسئولیت های محوله در مقابل کلیه دستگاههای نظارتی شخصاً پاسخگو خواهند بود.

ماده ۲۰- عدم رعایت قوانین و مقررات و موافقتنامه های مدیریت و بودجه ، و نیز کاهش درجه اعتباری بیمارستان به جهت عدم رعایت استاندارد های اعتبار بخشی تخلف محسوب می گردد. ستاد راهبری مرجع رسیدگی به تخلفات یاد شده و اعمال تنبیهات مربوط خواهد بود.

ماده ۲۱- ستاد راهبری با توجه به اهمیت تخلف و آثار آن و تکرار تخلف و سوء نیت مرتکب حسب مورد یکی از تنبیهات زیر یا ترکیبی از آنها را اعمال خواهد نمود:

۱- تذکر کتبی بدون درج در پرونده.

۲- تذکر کتبی با درج در پرونده.

۳- لغو پاداش.

۴- کسر حقوق و مزایا به مدت ۳ تا نود روز.

۵ - پیشنهاد عزل به هیأت امنای دانشگاه.

۶ - ممنوعیت انتصاب به عنوان عضو هیأت امنای و یا مدیریت عامل و یا حسابرس بیمارستانها.

احکام این ماده رافع مسئولیت مرتکب به جبران خسارات وارده به بیمارستان (حسب مورد) نخواهد بود.

فصل پنجم - مدیر عامل

ماده ۲۲- هیأت باید یک نفر شخص حقیقی را از میان اشخاص خارج از هیأت و یا از میان اعضاء موظف هیأت بمدیریت عامل بیمارستان برگزیند و حدود اختیارات و مدت تصدی و حق الزحمه او را تعیین کند. در

صورتیکه مدیر عامل عضو هیأت باشد دوره مدیریت عامل او از مدت عضویت او در هیأت مدیره بیشتر نخواهد بود. هیأت در هر موقع میتواند مدیر عامل را عزل نماید.

ماده ۲۳- مدیر عامل نمی تواند در عین حال رئیس هیأت باشد.

ماده ۲۴- هیچکس نمی تواند در عین حال مدیریت عامل بیش از یک بیمارستان را داشته باشد.

ماده ۲۵- مدیر عامل در حدود اختیاراتی که توسط هیأت به او تفویض شده است نماینده بیمارستان محسوب و از طرف بیمارستان حق امضاء دارد. نام و مشخصات و حدود اختیارات مدیر عامل باید با ارسال نسخه ای از صورتجلسه هیأت به ستاد راهبری و دانشگاه اعلام گردد.

ماده ۲۶- از نظر مسایل حقوقی و دعاوی بیمارستان شعبه مستقل موضوع ماده ۲۳ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی در امور مدنی مصوب سال ۱۳۷۹ تلقی می گردد. کلیه اختیارات لازم در خصوص طرح و دفاع از دعاوی و معرفی نماینده قضایی و تعیین وکیل با حق عزل و به طور کلی تمامی اختیارات و مسئولیت های رئیس دستگاه در دستگاههای اجرایی در زمینه امور حقوقی بیمارستان به مدیر عامل محول می گردد.

فصل ششم - معاملات با اشخاص وابسته

ماده ۲۷- اعضاء هیأت و مدیر عامل بیمارستان و همچنین مؤسسات، بیمارستانها و شرکت هایی که اعضای هیأت و یا مدیر عامل بیمارستان شریک یا عضو هیأت مدیره یا مدیر عامل آنها باشند نمی توانند بدون اجازه هیأت در معاملات که با بیمارستان یا بحساب بیمارستان می شود بطور مستقیم یا غیر مستقیم طرف معامله واقع و یا سهم شوند و در صورت اجازه نیز هیأت مکلف است حسابرس بیمارستان را از معامله ای که اجازه آن داده شده بلافاصله مطلع نماید و گزارش آنرا به اولین هیأت امانا دانشگاه بدهد و حسابرس نیز مکلف است ضمن گزارش خاصی حاوی جزئیات معامله نظر خود را درباره چنین معامله ای به همان هیأت امانا دانشگاه تقدیم کند. عضو هیأت یا مدیر عامل ذینفع در معامله در جلسه هیأت هنگام اخذ تصمیم نسبت بمعامله مذکور حق رأی نخواهد داشت.

ماده ۲۸- معاملات مذکور در ماده ۲۷ در هر حال ولو آنکه توسط هیأت امانا دانشگاه تصویب نشود در مقابل اشخاص ثالث معتبر است مگر در موارد تدلیس و تقلب که شخص ثالث در آن شرکت کرده باشد. در صورتیکه بر اثر انجام معامله به بیمارستان خسارتی وارد آمده باشد و در هر صورت جبران خسارت بر عهده هیأت یا آن تعداد از اعضای هیأت و مدیر عامل ذینفع که اجازه آن معامله را داده اند که همگی آنها متضامناً مسئول جبران خسارت وارده به بیمارستان می باشند.

ماده ۲۹- تصمیم بدرخواست بطلان معاملات مغایر ماده ۲۷ با هیأت امناء دانشگاه است که پس از استماع گزارش حسابرس مشعر بر عدم رعایت تشریفات لازم جهت انجام معامله در این مورد رأی خواهد داد. اعضای ذینفع هیأت و مدیر عامل ذینفع در معامله حق شرکت در رأی نخواهد داشت. در هر حال مسئولیت آن دسته از اعضای هیأت و یا مدیر عامل ذینفع در مقابل بیمارستان باقی خواهد بود.

فصل هفتم - امور مالی

ماده ۳۰- صورت اموال بیمارستان اعم از اموال منقول و غیر منقول و موجودی حسابها توسط هیأت کارشناسی مرکب از کارشناسان خبره مورد تایید ستاد راهبری مورد ارزیابی قرار می گیرد و در قالب موافقتنامه مدیریت تحویل هیأت می گردد و این ارزیابی ملاک عمل در تنظیم حساب اموال بیمارستان و تراز مالی آن و حسابهای مالی از جمله ذخیره استهلاک اموال خواهد بود.

ماده ۳۱- هیأت مجاز است با رعایت موافقتنامه مدیریت و بودجه مصوب هیأت امنای دانشگاه برای خدمت رسانی بیشتر تجهیزات لازم را خریداری و یا نسبت به انجام تعمیرات لازم و یا توسعه اموال غیر منقول اقدام نماید. واگذاری منافع در قالب اجاره و مشابه آن در مورد ظرفیت مازاد اموال بیمارستان، در صورت تأیید هیأت امنای دانشگاه مجاز است. جز در موارد فوق کلیه اختیارات هیأت امنای دانشگاه در خصوص اموال بیمارستان به هیأت تفویض می شود.

ماده ۳۲- حسابداری بیمارستان بر اساس اصول و استانداردهای حسابداری شرکت های سهامی خواهد بود.

ماده ۳۳- مدیر عامل مکلف است ضمن نگهداری اسناد مالی توسط حسابداری بیمارستان، صورتهای مالی نهائی هر سال خود را حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه سال بعدی پس از تصویب هیأت جهت تلفیق در صورتهای مالی نهائی مؤسسه از طریق هیأت برای تصویب به هیأت امنای دانشگاه تحویل نماید.

ماده ۳۴- سال مالی بیمارستان یک سال هجری شمسی است که از اول فروردین ماه هر سال شروع و در آخر اسفند ماه همان سال پایان می یابد.

ماده ۳۵- مدیر مالی بیمارستان با پیشنهاد مدیر عامل و تصویب هیأت و با ابلاغ مدیر عامل برای مدت ۲ سال انتخاب و منصوب می شود و انتخاب مجدد وی بلا مانع است.

ماده ۳۶- بودجه تفصیلی بیمارستان بر اساس ضوابطی که به تصویب هیأت امنای دانشگاه می رسد، به پیشنهاد هیأت به تصویب هیأت امنای دانشگاه رسیده و ابلاغ می گردد.

ماده ۳۴- حسابرس بیمارستان عهده دار وظایف مندرج در تبصره ۱ ماده ۱۲ آئین نامه مالی معاملاتی دانشگاهها و وظایف بازرس قانونی در لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷ خواهد بود.

ماده ۳۵- کلیه اسناد و اوراق تعهدآور مالی (از جمله چک - سفته - اوراق بهادار و نظایر آن) با امضاء **مدیر عامل** یا مقام مجاز از سوی وی و رئیس امور مالی بیمارستان معتبر خواهد بود.

ماده ۳۶- حداکثر سه درصد از اعتبارات ابلاغی از بودجه عمومی و درآمد اختصاصی و سایر منابع بیمارستان بدون الزام به رعایت مفاد آئین نامه مالی و معاملاتی دانشگاهها و سایر مقررات عمومی در قالب موافقتنامه بودجه در اختیار مدیر عامل بوده و حسب صلاحدید وی هزینه قطعی گرفته می شود.

ماده ۳۷- کلیه اعتبارات هزینه ای - تملک دارائی های سرمایه ای و درآمد اختصاص و سایر منابع بیمارستان به عنوان کمک تلقی شده و در دانشگاه به هزینه قطعی منظور می گردد و مسئولیت پاسخگویی مصرف منابع در بیمارستان با هیأت و مدیر عامل خواهد بود.

فصل هشتم - نیروی انسانی

ماده ۳۸- فهرست نیروی انسانی بیمارستان (اعم از هیأت علمی و غیر هیأت علمی) در قالب یکی از پیوست های موافقتنامه مدیریت و با رعایت تشکیلات مصوب تعیین می گردد. حقوق و مزایای نیروی انسانی یاد شده با رعایت الزامات قانونی ذیربط (از جمله پرداخت حقوق از طریق خزانه کل کشور) توسط بیمارستان پرداخت می شود. استفاده تمام وقت یا پاره وقت از خدمات نیروی انسانی دانشگاه در قالب ماموریت و با پرداخت حقوق از محل منابع بیمارستان مجاز است.

به کارگیری نیروی انسانی جدید صرفا در قالب قرارداد کار معین با رعایت تشکیلات مصوب و بر اساس مجوز هیأت امنای دانشگاه مجاز است. ماموریت نیروی انسانی قراردادی به دانشگاه یا دستگاههای اجرایی دیگر ممنوع است.

ماده ۳۹- بیمارستانها مجازند در صورتی که بخشی از کارکنان خود (حداکثر بیست درصد) را مازاد تشخیص دهند آنان را در اختیار دانشگاه ذیربط قرار داده تا در چارچوب قوانین و مقررات اقدام مقتضی معمول دارند.

فصل نهم - خدمات بهداشتی درمانی آموزشی و پژوهشی

ماده ۴۰- بیمارستان موظف است در تمانی زمینه های آموزشی ، پژوهشی ، بهداشتی و درمانی ، قوانین و مقررات مربوط و نیز بخشنامه ها و دستورالعمل ها و ضوابط اعلامی از سوی وزارت از جمله در زمینه سطح بندی خدمات و اعتبار بخشی و استاندادهای ابلاغی را رعایت نماید.

ماده ۴۱- خدمات درمانی و تشخیصی بر اساس تعرفه بیمارستانهای دولتی مصوب هیأت وزیران و خدمات آموزشی، پژوهشی و سایر خدماتی که فاقد تعرفه است براساس قیمت تمام شده مصوب هیأت امنای دانشگاه ارائه می گردد.

ماده ۴۲- هیأت می تواند به نحوی که خللی در ارائه خدمات بیمه پایه ایجاد نشود نسبت به ایجاد بخش بیمه های مکمل با رعایت سطح بندی خدمات و حد اکثر تا ده درصد تخت های بیمارستان اقدام نماید. عقد قرارداد با سازمانهای بیمه گر مکمل صرفا برای خدمات فراتر از بسته بیمه پایه خواهد بود.

ماده ۴۳- بیمارستان مطابق موافقتنامه ای که با دانشگاه مبادله خواهد نمود خدمات آموزشی و پژوهشی مورد نیاز دانشگاه را براساس قیمت تمام شده مصوب هیأت امنای دانشگاه خواهد داد. پرداخت حقوق و مزایا و حق الزحمه اعضای هیأت علمی و دستیاران توسط بیمارستان صورت می گیرد.

ماده ۴۴- هزینه خدمات اداری ستادی و سایر خدماتی که توسط دانشگاه به نفع بیمارستان ارائه می گردد، براساس قیمت تمام شده مصوب هیأت امنای دانشگاه و با رعایت بودجه مصوب توسط بیمارستان پرداخت می گردد.

ماده ۴۵- در مواردی که در دستورالعمل حکم خاصی نیامده باشد و مادام که آیین نامه خاص بیمارستان به تصویب هیأت امنای دانشگاه نرسیده است آیین نامه مالی معاملاتی و استخدامی دانشگاه در مورد بیمارستان نیز (با رعایت ارکان بیمارستان) حاکم خواهد بود.

این دستورالعمل مشتمل بر ۴۵ ماده به تصویب هیأت امنای دانشگاه و تایید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده است.